

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 1

1-) Verilen ilk örnekte maharet sahibi bir ustanın yaptığı alet iyi çalışınca içinde hangi duygular meydana geliyor? (13 kelime)

Yaptığı işin maksadına

2-) Ustanın icadı iyi sonuç verince kendi kendine takdir göstermesi neyi ifade eder? (12 kelime)

Ortaya çıkan işin

3-) Bu örnekten hareketle kâinata bakışta hangi yöntem izleniyor? (11 kelime)

Küçükte görüleni

4-) İnsanın küçük bir eserden bu kadar memnun olması, okuyucuyu hangi soruya hazırlıyor? (17 kelime)

Böyle sınırlı bir durumda

5-) İnsan hikmetinin hayrete düşmesi, ilmin son bulduğu anlamına mı gelir? (16 kelime)

Hayır, ilmin son bulduğu

6-) Varlıkların beklenen sonuçları eksiksiz göstermesi hangi kavramlarla ilişkilendiriliyor? (9 kelime)

Kulluk, tesbih,

7-) Metinde “özel ibadetler, tesbihler ve belirli selamlamalar” denilen şeyler neyi anlatmak için kullanılıyor? (13 kelime)

Varlıkların, kendilerine konulan

8-) Buradaki ibadet ve tesbih sadece insanlara mı mahsus sunuluyor? (14 kelime)

Hayır, bütün varlıkların

9-) Bu parçanın genel sonucu bir cümleyle nasıl söylenebilir? (17 kelime)

Kâinattaki kusursuz işleyiş, bütün

10-) Bu pasajda yaratılmışların görevlerini yerine getirmesi ile Allah'ın hikmeti arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (18 kelime)

Her varlığın vazifesini yerine

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 2

1-) İlk misalde verilen sanatkâr örneği hangi ana fikri hazırlamak için kullanılıyor? (17 kelime)
İnsanlarda görülen memnuniyet ve

2-) Sanatkârın en çok hoşuna giden şey aletin sadece çalışması mı, yoksa başka bir husus da var mı? (14 kelime)
Sadece çalışması değil,

3-) Ustanın memnuniyeti hangi şarta bağlanıyor? (12 kelime)
Eserin, ondan beklenen

4-) Metinde insanın başı için yapılan benzetme, hangi iki alanı birlikte düşündürür? (11 kelime)
Hem biyolojik

5-) İnsan başının özel bir ilâhî düzenek gibi anılması, insanın hangi üstünlüğünü hissettirir? (12 kelime)
Düşünce, ifade ve

6-) Bütün yaratılmışların kendilerinden beklenen sonuçları güzelce göstermesi ne anlama gelir? (13 kelime)
Her varlığın yaratılış

7-) Metin, varlıkların görevlerini yerine getirmesini hangi dinî kavramlarla ilişkilendiriyor? (8 kelime)
İbadet, tesbih

8-) Aklın bu hakikatlerin özüne ulaşamaması, bilginin değersiz olduğunu mu gösterir? (10 kelime)
Hayır, bilginin

9-) Varlıkların özel tesbih ve ibadetleri hangi bakımdan birbirinden farklı olabilir? (13 kelime)
Her varlık, kendi

10-) Parçanın bütünü dikkate alındığında öğrenciye verilmek istenen temel ders nedir? (18 kelime)
Kâinattaki sanata dikkatle bakıp

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 3

1-) Metnin başındaki örnekte niçin konuşan bir alet seçilmiş olabilir? (14 kelime)

Düzenli ve anlamlı

2-) İcadın denenip gösterilmesi neden metinde özellikle anılıyor? (12 kelime)

Yapılan işin değerinin,

3-) Bu sınırlı insan örneğinden sonra Yaratıcının sanatı nasıl bir genişlikte sunuluyor? (16 kelime)

Tek bir aletle değil,

4-) Kâinatın ve dünyanın bir musiki düzeni gibi sunulması, düzensizlik iddiasına nasıl cevap verir? (12 kelime)

Her şeyde uyum,

5-) İnsan hikmetinin bu sanat karşısındaki durumu nasıl ifade ediliyor? (11 kelime)

İnsan aklının

6-) Varlıkların hepsinin “istenen neticeleri” göstermesi neyi ispatlar? (10 kelime)

Yaratılıştaki tesadüf

7-) Bu bölümde insanî duygularla İlâhî hakikatler arasında nasıl bir sınır çiziliyor? (15 kelime)

Benzerlik sadece anlamaya

8-) Varlıklardan istenen sonuçların gerçekleşmesi, onların hangi niteliğini öne çıkarır? (8 kelime)

Düzenli, hikmetli

9-) Bütün akıllar birleşse de o hakikatlerin tam anlaşılamayacağı sözü, hangi inanç dengesini öğretir? (12 kelime)

Hem tefekkür etmeyi

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 4

1-) İlk cümlelerde anlatılan usta hangi yönüyle “maharetini göstermeyi seven” biri olarak tanıtılıyor?
(13 kelime)

Ortaya koyduğu sanatın

2-) Ustanın icadına bakıp içten takdir göstermesi hangi psikolojik durumu yansıtır? (12 kelime)
Emek verdiği işin

3-) Küçük bir aletle sınırlı olan insan sanatıyla kâinat çapındaki sanat arasındaki fark nasıl
özetlenebilir? (12 kelime)
Biri dar ve

4-) İnsan başının özel olarak anılmasının sebebi nedir? (15 kelime)
İnsandaki ince düzen,

5-) “Akılın parmağını ısırması” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır? (12 kelime)
İnsan bilgisinin, gördüğü

6-) Özel tesbih ve ibadet ifadeleri, cansız ve canlı bütün varlıklar için nasıl yorumlanabilir? (16 kelime)
Her birinin kendi dili,

7-) “Bütün masnuat” ifadesi metinde kapsayıcı olarak neyi içerir? (10 kelime)
Kâinattaki tüm

8-) Metin, ilâhî mânâları anlatırken neden “iftihar” ve “memnuniyet” gibi kelimeleri yeterli
bulmuyor? (14 kelime)
Çünkü bu kelimeler

9-) Bütün insan akılları bir araya gelse bile bu hakikatleri kuşatamayacaksa, yine de bu anlatımın
faydası nedir? (13 kelime)
Tam kuşatamasak da

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 5

1-) Metindeki sanatkâr örneği, sonuç odaklı olarak bize ne gösterir? (10 kelime)

Bir eserin

2-) Bu örnekte anlatılan memnuniyet, metnin devamında ne için bir basamak oluyor? (11 kelime)
İnsan tecrübesinden

3-) Yeryüzü ve canlılar hangi benzetmeyle tasvir ediliyor? (13 kelime)

Hepsi bir çeşit

4-) Özellikle insanın başı için yapılan benzetme, hangi kabiliyete işaret eder? (13 kelime)

Düşünme, konuşma, algılama

5-) Metinde varlıkların itaatinden söz edilince bu itaat zoraki mi, tabii mi anlaşılmalıdır? (10 kelime)

Yaratılışlarına yerleştirilen

6-) İnsanın başı neden diğer canlı yönlerinden ayrı olarak vurgulanmış olabilir? (18 kelime)

Çok ince cihazlar, konuşma

7-) “Matlub neticeler” ifadesiyle varlıkların hangi yönü öne çıkarılıyor? (11 kelime)

Yaratılışlarının belirli

8-) İnsanın dilinin yetersizliği burada olumsuz bir durum olarak mı veriliyor? (10 kelime)

Hayır, daha

9-) Son cümlede insan aklının birleşse bile yetemeyeceğinin söylenmesi, metnin hangi mesajını

güçlendirir? (13 kelime)

İlâhî sanatın sonuçlarının

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 6

1-) İlk örnekte usta için asıl sevinç kaynağı nedir? (8 kelime)

Eserinin, düşündüğü

2-) Küçük bir insan sanatçısının memnuniyeti ile ilâhî sanat arasında nasıl bir kıyas kuruluyor? (15 kelime)

İnsandaki sınırlı memnuniyet

3-) Kâinatın bir müzik düzenine benzetilmesi hangi özelliği öne çıkarır? (11 kelime)

İçindeki varlıkların

4-) “Masnuat” denilen varlıkların beklenen neticeleri göstermesi nasıl bir başarıdır? (10 kelime)

Her şeyin

5-) Zemin ve içindeki hayatın birlikte anılması niçin anlamlıdır? (12 kelime)

Çünkü yeryüzü, üzerindeki

6-) Varlıkların ibadet ve tesbihleri burada sözle yapılan bir zikir olarak mı düşünülmelidir? (14 kelime)

Her zaman sözle

7-) Varlıkların ilâhî emirlere uyması sonucunda ortaya çıkan mânâlar niçin “münezzeh” kabul ediliyor? (10 kelime)

Çünkü onlar

8-) Varlıkların bu emirlere uyması sonucunda ne meydana geldiği söyleniyor? (15 kelime)

Rabbin murat ettiği

9-) İnsan dilinin bu mânâları anlatmada yetersiz kalması neye bağlıdır? (12 kelime)

İlâhî hâllerin, insan

CEVAP ANAHTARI

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Verilen ilk örnekte maharet sahibi bir ustanın yaptığı alet iyi çalışınca içinde hangi duygular meydana geliyor?

Yaptığı işin maksadına ulaştığını görünce sevinç, hoşnutluk ve gurura benzer bir memnuniyet hissediyor.

2-) Ustanın icadı iyi sonuç verince kendi kendine takdir göstermesi neyi ifade eder?

Ortaya çıkan işin beklenen güzelliği taşıdığını ve sanatkârın bundan hoşnut kaldığını gösterir.

3-) Bu örnekten hareketle kâinata bakışta hangi yöntem izleniyor?

Küçükte görüleni büyüğe taşıyan bir kıyasla, insan tecrübesinden kâinatın Yaratıcısına geçiliyor.

4-) İnsanın küçük bir eserden bu kadar memnun olması, okuyucuyu hangi soruya hazırlıyor?

Böyle sınırlı bir durumda bu kadar memnuniyet varsa, bütün kâinatı yaratan hakkında nasıl düşünmek gerekir sorusuna hazırlıyor.

5-) İnsan hikmetinin hayrete düşmesi, ilmin son bulduğu anlamına mı gelir?

Hayır, ilmin son bulduğu değil; ilmin daha büyük bir hakikat karşısında sınırını fark ettiği anlamına gelir.

6-) Varlıkların beklenen sonuçları eksiksiz göstermesi hangi kavramlarla ilişkilendiriliyor?

Kulluk, tesbih, itaat ve Rabbânî maksatların gerçekleşmesi kavramlarıyla ilişkilendiriliyor.

7-) Metinde “özel ibadetler, tesbihler ve belirli selamlamalar” denilen şeyler neyi anlatmak için kullanılıyor?

Varlıkların, kendilerine konulan ilâhî düzene uygun şekilde görevlerini yerine getirmelerini anlatmak için kullanılıyor.

8-) Buradaki ibadet ve tesbih sadece insanlara mı mahsus sunuluyor?

Hayır, bütün varlıkların kendi hâllerine uygun bir kulluk ve boyun eğiş içinde olduğu anlatılıyor.

9-) Bu parçanın genel sonucu bir cümleyle nasıl söylenebilir?

Kâinattaki kusursuz işleyiş, bütün varlıkların ilâhî hikmete uygun görev yaptığını ve bunun çok yüce mânâlar taşıdığını gösterir.

10-) Bu pasajda yaratılmışların görevlerini yerine getirmesi ile Allah'ın hikmeti arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Her varlığın vazifesini yerine getirmesi, ilâhî hikmetin boşa olmadığını ve her şeyin bilinçli bir düzene bağlı olduğunu gösteriyor.

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) İlk misalde verilen sanatkâr örneği hangi ana fikri hazırlamak için kullanılıyor?
İnsanlarda görülen memnuniyet ve beğeninin, daha yüce bir şekilde ilâhî sanat hakkında düşünmeye vesile olması için kullanılıyor.
- 2-) Sanatkârın en çok hoşuna giden şey aletin sadece çalışması mı, yoksa başka bir husus da var mı?
Sadece çalışması değil, kendi muradına uygun ve en güzel şekilde sonuç vermesi de vardır.
- 3-) Ustanın memnuniyeti hangi şarta bağlıyor?
Eserin, ondan beklenen işleri eksiksiz ve güzel şekilde yerine getirmesi şartına bağlıyor.
- 4-) Metinde insanın başı için yapılan benzetme, hangi iki alanı birlikte düşündürür?
Hem biyolojik düzeni hem de konuşma-idrak gibi mânevî yönleri birlikte düşündürür.
- 5-) İnsan başının özel bir ilâhî düzenek gibi anılması, insanın hangi üstünlüğünü hissettirir?
Düşünce, ifade ve idrak bakımından dikkat çekici bir yaratılışa sahip olduğunu hissettirir.
- 6-) Bütün yaratılmışların kendilerinden beklenen sonuçları güzelce göstermesi ne anlama gelir?
Her varlığın yaratılış gayesine uygun hareket ettiğini ve boş yere var edilmediğini gösterir.
- 7-) Metin, varlıkların görevlerini yerine getirmesini hangi dinî kavramlarla ilişkilendiriyor?
İbadet, tesbih ve ilâhî emirlere itaat kavramlarıyla ilişkilendiriyor.
- 8-) Aklın bu hakikatlerin özüne ulaşamaması, bilginin değersiz olduğunu mu gösterir?
Hayır, bilginin değersiz olduğunu değil, insan bilgisinin sınırlı olduğunu gösterir.
- 9-) Varlıkların özel tesbih ve ibadetleri hangi bakımdan birbirinden farklı olabilir?
Her varlık, kendi yaratılışına ve vazifesine uygun bir tarzda bunu yerine getiriyor olabilir.
- 10-) Parçanın bütünü dikkate alındığında öğrenciye verilmek istenen temel ders nedir?
Kâinattaki sanata dikkatle bakıp her şeyin Allah'ın emriyle hikmetli şekilde işlediğini anlamak ve bundan imanı kuvvetlendirmek temel derstir.

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metnin başındaki örnekte niçin konuşan bir alet seçilmiş olabilir?

Düzenli ve anlamlı işleyişi göstermek, böylece sanatın ustasını daha açık düşündürmek için seçilmiş olabilir.

2-) İcadın denenip gösterilmesi neden metinde özellikle anılıyor?

Yapılan işin değerinin, sonuç verip vermediğinin ortaya çıkması için bu aşama önemlidir.

3-) Bu sınırlı insan örneğinden sonra Yaratıcının sanatı nasıl bir genişlikte sunuluyor?

Tek bir aletle değil, bütün kâinat, yeryüzü, canlılar ve özellikle insan üzerinden çok kapsamlı biçimde sunuluyor.

4-) Kâinatın ve dünyanın bir musiki düzeni gibi sunulması, düzensizlik iddiasına nasıl cevap verir?

Her şeyde uyum, ölçü ve hedef bulunduğunu göstererek düzensizlik iddiasını boşa çıkarır.

5-) İnsan hikmetinin bu sanat karşısındaki durumu nasıl ifade ediliyor?

İnsan aklının bu ince yaratılış karşısında hayran kalıp aczini hissettiği belirtiliyor.

6-) Varlıkların hepsinin “istenen neticeleri” göstermesi neyi ispatlar?

Yaratılışta tesadüf değil, bilinçli bir takdir ve gaye bulunduğunu ispatlar.

7-) Bu bölümde insanî duygularla İlâhî hakikatler arasında nasıl bir sınır çiziliyor?

Benzerlik sadece anlamaya yardımcı olmak içindir; İlâhî hakikatlerin insan duygularından çok daha üstün olduğu belirtilir.

8-) Varlıklardan istenen sonuçların gerçekleşmesi, onların hangi niteliğini öne çıkarır?

Düzenli, hikmetli ve görevli varlıklar olmalarını öne çıkarır.

9-) Bütün akıllar birleşse de o hakikatlerin tam anlaşılamayacağı sözü, hangi inanç dengesini öğretir?

Hem tefekkür etmeyi hem de insanın haddini bilmesini öğreten bir dengeyi öğretir.

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 4 - CEVAPLAR

1-) İlk cümlelerde anlatılan usta hangi yönüyle “maharetini göstermeyi seven” biri olarak tanıtılıyor? Ortaya koyduğu sanatın düzgün çalışmasını görmekten ve başkalarına göstermekten hoşlanan biri olarak tanıtılıyor.

2-) Ustanın icadına bakıp içten takdir göstermesi hangi psikolojik durumu yansıtır? Emek verdiği işin başarılı olduğunu görmenin doğurduğu iç huzuru ve sevinci yansıtır.

3-) Küçük bir aletle sınırlı olan insan sanatıyla kâinat çapındaki sanat arasındaki fark nasıl özetlenebilir?

Biri dar ve sınırlıdır; diğeri bütün varlığı kuşatan sonsuz hikmetli bir yaratıştır.

4-) İnsan başının özel olarak anılmasının sebebi nedir?

İnsandaki ince düzen, konuşma ve idrak gibi özelliklerin çok dikkat çekici bir sanat eseri olmasıdır.

5-) “Aklın parmağını ısırması” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır?

İnsan bilgisinin, gördüğü sanat karşısında şaşkınlığa düşmesi ve hayretini gizleyememesi şeklinde anlaşılmalıdır.

6-) Özel tesbih ve ibadet ifadeleri, cansız ve canlı bütün varlıklar için nasıl yorumlanabilir?

Her birinin kendi dili, hâli ve düzeniyle Allah’ı tanıtır O’nun emrine uygun hareket etmesi şeklinde yorumlanabilir.

7-) “Bütün masnuat” ifadesi metinde kapsayıcı olarak neyi içerir?

Kâinattaki tüm yaratılmışları ve her birinin kendine ait işleyişini içerir.

8-) Metin, ilâhî mânâları anlatırken neden “iftihar” ve “memnuniyet” gibi kelimeleri yeterli bulmuyor?

Çünkü bu kelimeler beşerî çağrışımlar taşır; anlatılan hakikatler ise çok daha yüce ve kusursuzdur.

9-) Bütün insan akılları bir araya gelse bile bu hakikatleri kuşatamayacaksa, yine de bu anlatımın faydası nedir?

Tam kuşatamasak da bir kısmını anlayıp imanımızı güçlendirmeye ve tefekkürümüzü derinleştirmeye faydası vardır.

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metindeki sanatkâr örneği, sonuç odaklı olarak bize ne gösterir?

Bir eserin değeri, onun beklenen faydayı güzelce ortaya koymasıyla anlaşılır.

2-) Bu örnekte anlatılan memnuniyet, metnin devamında ne için bir basamak oluyor?

İnsan tecrübesinden hareketle İlâhî sanatın yüceliğini anlamak için bir basamak oluyor.

3-) Yeryüzü ve canlılar hangi benzetmeyle tasvir ediliyor?

Hepsi bir çeşit ahenkli düzen ve ses çıkaran büyük bir düzenek gibi gösteriliyor.

4-) Özellikle insanın başı için yapılan benzetme, hangi kabiliyete işaret eder?

Düşünme, konuşma, algılama ve ince düzen taşıma gibi hayran bırakan özelliklere işaret eder.

5-) Metinde varlıkların itaatinden söz edilince bu itaat zoraki mi, tabii mi anlaşılmalıdır?

Yaratılışlarına yerleştirilen düzene uygun tabii bir boyun eğme olarak anlaşılmalıdır.

6-) İnsanın başı neden diğer canlı yönlerinden ayrı olarak vurgulanmış olabilir?

Çok ince cihazlar, konuşma ve düşünme gibi özellikleriyle sanatın daha açık görüldüğü bir yer olduğu için vurgulanmış olabilir.

7-) “Matlub neticeler” ifadesiyle varlıkların hangi yönü öne çıkarılıyor?

Yaratılışlarının belirli bir hikmete ve faydaya yönelik olduğu yönü öne çıkarılıyor.

8-) İnsanın dilinin yetersizliği burada olumsuz bir durum olarak mı veriliyor?

Hayır, daha çok hakikatin büyüklüğünü gösteren bir işaret olarak veriliyor.

9-) Son cümlede insan aklının birleşse bile yetemeyeceğinin söylenmesi, metnin hangi mesajını güçlendirir?

İlâhî sanatın sonuçlarının son derece yüce olduğunu ve insanın bunu tam kuşatamayacağını güçlendirir.

11sinif 32-soz-p42-2-mevkif-3-maksad-4-remiz-sanat-misaliyle-ilahi-memnuniyet-ve-suun - Set 6 - CEVAPLAR

1-) İlk örnekte usta için asıl sevinç kaynağı nedir?

Eserinin, düşündüğü gayeyi en güzel biçimde yerine getirmesidir.

2-) Küçük bir insan sanatçısının memnuniyeti ile İlâhî sanat arasında nasıl bir kıyas kuruluyor?

İnsandaki sınırlı memnuniyet örnek verilerek, kâinatı yaratanın sanatındaki mânâların bundan çok daha yüce olduğu anlatılıyor.

3-) Kâinatın bir müzik düzenine benzetilmesi hangi özelliği öne çıkarır?

İçindeki varlıkların uyum, ölçü ve maksatla birlikte hareket etmesini öne çıkarır.

4-) “Masnuat” denilen varlıkların beklenen neticeleri göstermesi nasıl bir başarıdır?

Her şeyin yaratılış amacına uygun şekilde vazifesini yerine getirmesi başarısıdır.

5-) Zemin ve içindeki hayatın birlikte anılması niçin anlamlıdır?

Çünkü yeryüzü, üzerindeki canlılarla beraber ilâhî sanatın geniş bir sahası olarak sunuluyor.

6-) Varlıkların ibadet ve tesbihleri burada sözle yapılan bir zikir olarak mı düşünülmelidir?

Her zaman sözle değil; çoğu zaman hâl, düzen ve vazifeyi yerine getirme şeklinde düşünülmelidir.

7-) Varlıkların ilâhî emirlere uyması sonucunda ortaya çıkan mânâlar niçin “münezzeh” kabul ediliyor?

Çünkü onlar eksiklik, ihtiyaç ve beşerî kusurdan uzak, tertemiz mânâlardır.

8-) Varlıkların bu emirlere uyması sonucunda ne meydana geldiği söyleniyor?

Rabbin murat ettiği neticeler ortaya çıkıyor; bundan doğan yüce mânâlar da insan diliyle tam anlatılamıyor.

9-) İnsan dilinin bu mânâları anlatmada yetersiz kalması neye bağlıdır?

İlâhî hâllerin, insan tecrübesi ve kelimeleriyle tam kuşatılamayacak kadar yüksek olmasına bağlıdır.